

Úterý 8. července 2008

37. vyzývá Radu, Komisi a členské státy, aby zajistily, že výstavba plynovodu Nord Stream bude plně v souladu s právními předpisy EU, které se týkají posouzení dopadů na životní prostředí, a se všemi mezinárodními úmluvami;
38. vyzývá Komisi, aby zajistila zejména dodržování ustanovení výše uvedených dokumentů, konkrétně Úmluvy OSN o mořském právu, Helsinské úmluvy, Úmluvy z Espoo, Aarhuské úmluvy, směrnic 85/337/EHS, 97/11/ES, 92/43/EHS a 79/409/EHS a článku 10 Smlouvy o ES a zásady obezřetnosti a zásady udržitelného rozvoje a aby v případě nedodržení výše zmíněných povinností zahájila řízení podle článku 226 Smlouvy o ES;
39. v souvislosti se současnou ruskou politickou situací a geopolitickými ambicemi se domnívá, že je nanejvýš důležité, aby Rusko projevilo dobrou vůli ohledně spolupráce v rámci evropské energetické politiky; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby Rusko ratifikovalo Smlouvu o energetické chartě, včetně protokolu o tranzitu k této smlouvě, neboť to sníží možnost vzniku konfliktů u projektů, jako je plynovod Nord Stream;
40. vyzývá Komisi, aby v rámci svých pravomocí vyhodnotila situaci týkající se hospodářské soutěže na trhu v důsledku případného dokončení plynovodu Nord Stream a aby v případě potřeby přijala opatření, jimiž zabrání společnosti Gazprom v získání dominantního postavení na trzích EU se zemním plynem, aniž by byla zaručena reciproční práva společností EU ke vstupu na ruský energetický trh;
41. navrhuje vytvoření systému společného dozoru nad plynovodem, který by zahrnoval všechny země v pobaltském regionu; dále navrhuje, aby povinnost platit náhradu za škody na životním prostředí spočívala výhradně na konsorciu Nord Stream;
42. konstatuje, že neexistují institucionální struktury, které by byly schopny adekvátně reagovat na otázky environmentální a geopolitické bezpečnosti spojené s tímto projektem; navrhuje proto, aby Komise zřídila příslušnou funkci, která by se zabývala současnými a budoucími projekty a jež by spadala do oblasti pravomoci vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedy Komise;
43. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, Radě a vládám a parlamentům členských států.

Stabilizace Afghánistánu: výzvy pro EU a mezinárodní společenství

P6_TA(2008)0337

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. července 2008 o stabilizaci Afghánistánu: výzvy pro EU a mezinárodní společenství (2007/2208(INI))

(2009/C 294 E/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na řadu svých dřívějších usnesení o Afghánistánu a své poslední usnesení k této otázce, které bylo přijato dne 18. ledna 2006 ⁽¹⁾,
- s ohledem na plán zvaný Dohoda s Afghánistánem (Afghanistan Compact), který byl schválen na londýnské konferenci dne 1. února 2006, a na skutečnost, že afghánská vláda a mezinárodní společenství uznaly, že za účelem úspěchu Dohody s Afghánistánem je zapotřebí se z hlediska politického, bezpečnostního a finančního pevně zavázat k dosažení příslušných kritérií ve stanovených lhůtách s tím, že úspěch Dohody závisí na účinném koordinačním a monitorovacím mechanismu,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 287 E, 24.11.2006, s. 176.

Úterý 8. července 2008

- s ohledem na deklaraci vedoucích představitelů států, které se účastní operace Mezinárodních bezpečnostních podpůrných sil (ISAF) v Afghánistánu, zveřejněnou na summitu NATO v Bukurešti dne 3. dubna 2008,
 - s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN o situaci v Afghánistánu a jejích dopadech na mezinárodní mír a bezpečnost, kterou předložil dne 21. září 2007 a dne 6. března 2008,
 - s ohledem na výsledky mezinárodní konference na podporu Afghánistánu, která se konala dne 12. června 2008 v Paříži,
 - s ohledem na národní strategii afghánské vlády pro boj proti drogám přijatou na výše uvedené londýnské konferenci,
 - s ohledem na své doporučení Radě ze dne 25. října 2007 o výrobě opia pro lékařské účely v Afghánistánu ⁽¹⁾,
 - s ohledem na veškeré příslušné závěry Rady, zejména na závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy ze dne 10. března 2008, 29. dubna 2008 a 26.–27. května 2008,
 - s ohledem na společnou akci Rady 2007/369/SZBP ze dne 30. května 2007 o zřízení policejní mise Evropské unie v Afghánistánu (EUPOL AFGHANISTAN) ⁽²⁾ a společnou akci Rady 2007/733/SZBP ze dne 13. listopadu 2007, kterou se mění společná akce 2007/369/SZBP ⁽³⁾,
 - s ohledem na souhrnný rozpočet Evropské unie na rozpočtový rok 2008 ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na národní orientační program Komise, v němž bylo v rozpočtovém období 2007–2010 na Islámský stát Afghánistán vyčleněno 610 milionů EUR,
 - s ohledem na návštěvu delegace afghánské vlády (Wolesi džirga) v Evropském parlamentu, která se uskutečnila ve dnech 26.–30. listopadu 2007,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a stanovisko Výboru pro rozvoj (A6-0269/2008),
- A. vzhledem k tomu, že se Afghánistán nyní nachází na křižovatce, jak to dokládá nárůst teroristických činů a násilných akcí odboje, vážně se zhoršující bezpečnostní situace, rostoucí produkce opia a rostoucí nespokojenost obyvatelstva v důsledku korupce a selhání vlády; vzhledem k tomu, že navzdory úsilí mezinárodního společenství a částečně úspěšné obnově občanské společnosti se životní podmínky četných skupin afghánské obyvatelstva nezlepšily; vzhledem k tomu, že s hrozbou, které Afghánistán v současnosti čelí, je třeba se vypořádat krátkodobou akcí, ale že dlouhodobá řešení lze zavést pouze celkovým zlepšením správy a vytvořením silnějšího státu,
- B. vzhledem k tomu, že Spojené státy zahájily – za podpory Spojeného království – dne 7. října 2001 operaci „Trvalá svoboda“; vzhledem k tomu, že čtyři další členské státy EU, a to Česká republika, Francie, Polsko a Rumunsko, patří ke koaličním silám, které se této operaci účastní; vzhledem k tomu, že s výjimkou Kypru a Malty přispívají všechny členské státy EU svými jednotkami k misi ISAF vedené organizací NATO; vzhledem k tomu, že první provinční rekonstrukční tým (PRT) zahájil svou činnost koncem roku 2001 a že v současnosti působí v celé zemi přibližně 25 takových týmů,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P6_TA(2007)0485.

⁽²⁾ Úř. věst. L 139, 31.5.2007, s. 33.

⁽³⁾ Úř. věst. L 295, 14.11.2007, s. 31.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 71, 14.3.2008.

Úterý 8. července 2008

- C. vzhledem ke značnému nepoměru mezi finančními částkami, které mezinárodní společenství věnuje na vojenské operace na straně jedné, a na obnovu občanské společnosti a humanitární pomoc na straně druhé,
- D. vzhledem k tomu, že více než polovina obyvatelstva Afghánistánu žije pod hranicí chudoby a že hospodářství země patří mezi nejslabší na světě, s nezaměstnaností dosahující 40 %,
- E. vzhledem k tomu, že afghánské zdravotnictví začalo přinášet první slibné výsledky, jako je 24 % pokles dětské úmrtnosti od pádu Tálibánu, nižší úmrtnost kojenců před prvním rokem života a vyšší procento Afghánců, kteří mají přímý přístup k základní zdravotnické péči,
- F. vzhledem k tomu, že afghánský vzdělávací systém vykazuje první známky pozitivního vývoje, k nimž patří například rostoucí počet dětí, zejména dívek, studentů a učitelů, kteří se vrátili do škol, pokračující obnova základních škol a vzdělávání učitelů,
- G. vzhledem k tomu, že i když neexistují žádné oficiální údaje o počtu úmrtí civilistů v Afghánistánu, výroční zpráva generálního tajemníka OSN ze dne 6. března 2008 o situaci v Afghánistánu zdůrazňuje, že „v roce 2007 se činnost vzbouřenců a teroristů oproti předchozímu roku výrazně zvýšila. V roce 2007 bylo zaznamenáno průměrně 566 případů za měsíc, ve srovnání s 425 případy za měsíc v předešlém roce. Z více než 8 000 úmrtí souvisejících s ozbrojeným konfliktem v roce 2007 bylo více než 1 500 civilistů“, což je nejvyšší počet obětí od svržení Tálibánu v roce 2001,
- H. vzhledem k tomu, že nová afghánská ústava nezaručuje úplnou náboženskou svobodu, protože opuštění islámu zůstává trestným činem,
- I. vzhledem k tomu, že Společná rada pro koordinaci a monitorování pro Afghánistán, která zasedala dne 5. a 6. února 2008 v Tokiu, začala připravovat mezinárodní konferenci k přezkoumání pokroku realizace plánu přijatého na londýnské konferenci v roce 2006 (Dohoda s Afghánistánem),
- J. vzhledem k tomu, že hodnotící Zimní přehled produkce opia v Afghánistánu z roku 2008 (který vypracoval Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC)) potvrzuje trend vývoje, který naznačil přehled v roce 2007, podle něhož může počet provincií zbavených opia klesat na severu a ve středu země, ale rozsah pěstování na jihu a na západě země patrně poroste; vzhledem k tomu, že zpráva za rok 2007 na jedné straně opakuje mylnou představu, že provincie, kde se mák pěstuje v malé míře nebo nepěstuje vůbec, jsou „provincie bez opia“, na druhé straně však zdůrazňuje souvislost mezi nedostatkem bezpečnosti a výrobou omamných látek; vzhledem k tomu, že základními nástroji politiky boje proti omamným látkám jsou vymýcení plodin, prohibice (jež zahrnuje víc než zatýkání obchodníků) a rozvoj (alternativní způsoby obživy), jež jsou prováděny současně,
- K. vzhledem k tomu, že v rámci tajného zadržování osob Spojenými státy jsou v rozporu s mezinárodním humanitárním právem a zásadami v oblasti lidských práv stále drženy stovky afghánských vězňů v různých vězeňských zařízeních, jako jsou vojenské základny Bagram a Guantánamo; vzhledem k tomu, že na osoby zadržované v Afghánistánu je nadále uplatňován donucovací systém, který nespĺňuje minimální normy právního státu a dodržování základních lidských práv,
1. je toho názoru, že v důsledku vývoje afghánské historie v posledních 30 letech, jež se vyznačovala sovětskou okupací, boji mezi různými skupinami mudžáhídů a represí v době režimu vedeného hnutím Tálibán, země teprve zahájila důležitou a nelehkou přestavbu společnosti a musí pokračovat v úsilí o posílení vlastních institucí a lepší uspokojování základních potřeb svých občanů v takových oblastech, jako jsou vzdělávání, bydlení, zdravotní péče, výživa a veřejná bezpečnost; vítá snahy a pokrok, kterého bylo dosaženo od roku 2002 afghánským lidem při vytváření právního státu a demokracie a při hledání stability;

Úterý 8. července 2008

2. je přesvědčen, že se tato země stala prubířským kamenem mezinárodní rozvojové pomoci a dvoustranné a vícestranné rozvojové spolupráce; zdůrazňuje, že je nutné, aby mezinárodní společenství nadále spolupracovalo s afghánskou vládou a lidem Afghánistánu, aby prokázalo, že je schopné zastavit začarovaný kruh násilí a chudoby a zajistit této zemi vyhlídky na udržitelný mír a rozvoj; vyzývá Radu a Komisi, aby předložily iniciativu k založení mezinárodní rady složené z hlavních dárců a organizací OSN, nejspíše pod vedením mise OSN na pomoc Afghánistánu (UNAMA), a to na základě koncepce Komise OSN pro budování míru s cílem harmonizovat různé snahy o rekonstrukci Afghánistánu;
3. upozorňuje na trvající důsledky válek, které v zemi proběhly, miliony obětí, postižených, uprchlíků a vysídlených osob i materiální náklady v důsledku zničení téměř veškeré základní infrastruktury;
4. důrazně odsuzuje teroristický útok proti indickému velvyslanectví v Kábulu dne 7. července 2008, který si vyžádal více než 40 obětí, z nichž 4 byly zaměstnanci velvyslanectví; vyjadřuje rodinným příslušníkům, zraněným a afghánské a indické vládě hlubokou soustrast;
5. domnívá se, že významným zdrojem nestability v této oblasti jsou vztahy mezi Afghánistánem a Pákistánem, a proto dospěl k závěru, že pro stabilizaci regionu je nezbytné vytvořit komplexní politiku zaměřenou na vztahy těchto dvou zemí; doufá, že nová vláda v Pákistánu bude novým impulzem pro zlepšení těchto dvoustranných vztahů; domnívá se však, že tyto dvě země nebudou schopny vyřešit problematické vzájemné vztahy bez aktivní účasti a pomoci mezinárodního společenství; uznává, že bezpečnost v Afghánistánu do značné míry závisí na demokratizaci Pákistánu; naléhavě žádá mezinárodní společenství, aby iniciovalo a podpořilo opatření, která sníží napětí mezi Afghánistánem a Pákistánem, včetně dlouhodobého programu stabilizace a rozvoje přeshraniční oblasti, a to za účasti zainteresovaných subjektů na obou stranách;
6. vítá snahy a pokrok, kterého bylo dosaženo od roku 2002 afghánským lidem a afghánskými orgány při vytváření právního státu a demokracie a při hledání stability; považuje tyto úspěchy za zvláště důležité vzhledem ke strukturálním problémům a nedostatku zákonnosti a respektování lidské důstojnosti, které charakterizovaly Afghánistán během sovětského režimu a vlády hnutí Tálibán;
7. považuje zejména vysokou volební účast při různých volbách v zemi za potvrzení touhy obyvatel Afghánistánu podílet se na budování země založené na zásadách aktivní a participační demokracie; zdůrazňuje, že tyto volby byly příkladem v regionálním kontextu i pro rozvojové země, které procházejí vážnými ozbrojenými konflikty;
8. zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby afghánské úřady pokračovaly v boji proti všem formám korupce a aby uplatňovaly účinné politiky na zlepšení sociálních podmínek obyvatelstva;
9. konstatuje, že v Afghánistánu je Evropská unie především známá jako humanitární organizace, domnívá se však, že je rovněž potřeba, aby byla EU vnímána jako hráč se silnějším politickým vlivem, a žádá proto Komisi, aby navrhla strategie, s jejichž pomocí – s vědomím přirozené svrchovanosti afghánského lidu – by EU mohla posílit svou viditelnost při posilování občanských, politických a správních institucí, dokud vládní infrastruktura nedosáhne větší stability a stálosti;
10. zdůrazňuje potřebu, aby mezinárodní společenství lépe koordinovalo své snahy při poskytování účinné a udržitelné civilní pomoci; žádá proto rovněž, aby byl přijat vyrovnaný rozpočet, který bude přidělovat dostatečné finanční prostředky na obnovu občanské společnosti a humanitární pomoc, vzhledem k tomu, že vytváření bezpečnosti a respektování právního státu jsou záležitosti zásadního významu;

Úterý 8. července 2008

11. vítá skutečnost, že na výše zmíněné mezinárodní konferenci na podporu Afghánistánu, která proběhla dne 12. června 2008, zazněl nejen příslib dalších 21 miliard USD, ale došlo i k přezkoumání procesů nutných k účinnějšímu a přesnějšímu zaměření mezinárodní pomoci na priority a k zabránění korupci;
12. zdůrazňuje, že je potřebné zásadní posílení politické vůle a odhodlání, jež by mělo být spojeno nejen s vůlí poskytnout další bojové jednotky v nejobtížnějších oblastech, jež nebudou omezovány národními výhradami, ale i s naléhavým a odhodlanějším úsilím o návrat k občanské společnosti s cílem upevnit dosažené úspěchy a obnovit důvěru afghánského obyvatelstva na dlouhodobém a udržitelném základě; zejména se domnívá, že operace „Trvalá svoboda“ může být vnímána jako kontraproduktivní, pokud vojenský tlak na povstalec nebude doprovázet intenzivnější politický proces, jehož prostřednictvím afghánské úřady naváží kontakt se všemi vrstvami obyvatelstva, které uznávají ústavu a jsou ochotny složit zbraně; v této souvislosti rovněž konstatuje, že humanitární společenství – OSN a nevládní organizace – musí prohloubit vzájemnou spolupráci, vyvarovat se iniciativ *ad hoc*, rozvíjet svou připravenost a zahájit pohotovostní plánování;
13. zdůrazňuje, že Evropská unie by měla v procesu stabilizace a rekonstrukce Afghánistánu využít zkušeností a odbornosti, které získala během svých misí, a zkušeností a odbornosti těch členských států, které jsou již civilně či vojensky přítomny na území Afghánistánu;
14. podporuje snahy sil NATO o zlepšení bezpečnosti v zemi a zastavení místního a mezinárodního terorismu a považuje přítomnost těchto sil pro zajištění budoucnosti země za nezbytnou;
15. naléhavě žádá EU a její členské státy o podporu v boji proti terorismu, náboženskému extremismu, etnickému extremismu, etnickému separatismu a o podporu veškerých činů zaměřených proti podryvání územní celistvosti, jednoty státu a státní svrchovanosti Afghánistánu;
16. upozorňuje, že EU a její členské státy by měly podporovat Afghánistán při tvorbě vlastního státu se silnějšími demokratickými institucemi schopnými zajistit státní svrchovanost, jednotu státu, územní integritu, udržitelný hospodářský rozvoj a prosperitu lidu Afghánistánu a respektovat přítom historické, náboženské, duchovní a kulturní tradice všech etnických a náboženských skupin na afghánském území;
17. konstatuje, že potřeba výstavby je důležitá pro celý Afghánistán, avšak rozdělování pomoci a bezpečnost představuje problém zejména v oblasti ovládané Paštúny, a žádá proto, aby byly urychleny činnosti související s obnovou jižního Afghánistánu;
18. upozorňuje na skutečnost, že by EU měla povzbuzovat evropské investory a pomáhat jim v zapojení se do rekonstrukce Afghánistánu, aby byli přítomni přímo na místě a rozvíjeli své podnikání;
19. poukazuje na to, že hlavním problémem, s nímž se země potýká, je obnovení bezpečnosti a vytvoření fungujícího státu; poznamenává, že bezpečnostní problémy Afghánistánu jsou komplexnějšího charakteru a nespočívají pouze ve válce proti teroru, a vyžadují proto více než jen vojenské řešení; upozorňuje, že bezpečnost a právní stát jsou vzájemně provázány, což vytváří atmosféru příznivou pro lidský rozvoj, a že posílení právního státu je nezbytné, aby mohli občané dané země provádět hospodářské a sociální volby, které jim umožní vést smysluplný a zdravý život, přičemž je třeba, aby toto posílení bylo doplněno o opatření zaměřená na obnovu fungujícího státu, jejichž cílem je ochrana právního státu, zabezpečení dostupnosti základních veřejných služeb a zajištění rovných příležitostí pro obyvatele;
20. vítá závazek vyjádřený v Dohodě s Afghánistánem, totiž závazek „usilovat o stabilní a prosperující Afghánistán s řádnou správou věcí veřejných a ochranou lidských práv všech obyvatel zajišťovanou podle zásad právního státu“; zastává názor, že pro případ, že by chyběly jasné priority nebo jasný sled kroků, by v Dohodě s Afghánistánem měly být definovány hlavní směry postupu vedoucího k dosažení těchto ambiciózních cílů, a zdůrazňuje proto, že je nutné, aby dárci zajistili soulad svých programů s těmito prioritami na centrální úrovni i na úrovni provincií, jakož i přiměřenost a účinné vynakládání přidělených prostředků;

Úterý 8. července 2008

21. podtrhuje naléhavou potřebu vypracovat vyvážený a udržitelný způsob, jak reformovat bezpečnostní sektor a zajistit při tom profesionální národní armádu a policii; zdůrazňuje, že afghánské soudnictví zoufale potřebuje investice a že je naléhavě potřeba zaměřit se na zlepšení jeho kapacity a způsobilosti;

22. upozorňuje na skutečnost, že i přes některé dosažené úspěchy je celkový výsledek pětiletého úsilí o reformu policie zklamáním, což poukazuje na vážné obtíže, jimž čelí mezinárodní společenství v terénu, pokud jde o budování institucí; důrazně vyzývá mezinárodní společenství jako celek, a zejména policejní misi EU, aby pokračovaly ve svém úsilí o vytvoření vlastních afghánských policejních sil, které se budou vyznačovat dodržováním lidských práv a zásad právního státu;

23. upozorňuje na skutečnost, že z pověření mise EUPOL vyplývá úkol „podporovat vazby mezi policií a širším právním řádem“, a vyzývá proto Radu a Komisi, aby své činnosti nadále úzce koordinovaly, a zajistily tak větší soudržnost a účinnost politik EU; domnívá se, že je rovněž důležité, aby EU značně rozšířila zdroje, a to jak personální, tak i finanční, které mají být vyčleněny pro účely mise EUPOL; zdůrazňuje skutečnost, že důkladná reforma ministerstva vnitra je nezbytná a že tento krok je spíše politický úkol než technický problém, neboť bez této reformy nebudou úspěšné snahy o reformu policie, a přikládá proto velký význam dalšímu cíli mise EUPOL, jmenovitě „sledovat, instruovat, radit a cvičit na úrovni afghánského ministerstva vnitra, regionů a provincií“; vyjadřuje podporu programu ve výši 2,5 milionu EUR v rámci nástroje stability⁽¹⁾, jež se zabývá opatřeními na reformu jmenování soudců a státních zástupců, a očekává, že tento pilotní projekt pomůže rozvoji rozsáhlého programu dlouhodobé reformy systému soudnictví na rok 2009;

24. upozorňuje na skutečnost, že mise EUPOL doposud – více než deset měsíců od svého zahájení dne 15. června 2007 – nedosáhla plného stavu, a konstatuje, že i když bude rozmístěna v plném počtu, bude se skládat z pouhých 195 osob, které budou dohlížet na rozhodování na vysoké úrovni v Kábulu a v centrech provincií; bere na vědomí nedávné prohlášení afghánského ministra zahraničí, že země naléhavě potřebuje nejméně 700 dalších instruktorů, i to, že tento nedostatek přispívá ke skutečnosti, že úmrtnost mezi policisty je mnohem vyšší než úmrtnost v armádě; zdůrazňuje, že německá vláda nabídla zvýšit vlastní příspěvek z 60 na 120 instruktorů, pokud podobný závazek přijmou i ostatní země EU; vyzývá k větší koordinaci úsilí EU a USA souvisejícího s výcvikem afghánských civilních policejních sil;

25. žádá Radu a Komisi, aby se v rámci programu pomoci pro Afghánistán zavázaly k reformě právního systému s cílem profesionalizace afghánského soudnictví prostřednictvím jeho hlavních orgánů, především nejvyššího soudu, státního zastupitelství a ministerstva spravedlnosti, s cílem ochrany práv obžalovaných, poskytnutí potřebné právní pomoci zranitelným skupinám a zaručení práv obhajoby; žádá, aby se dodržování rezoluce valné hromady OSN 62/149 ze dne 18. prosince 2007 požadující moratorium na výkon trestu smrti stalo jednou z priorit evropských snah o reformu soudního systému v Afghánistánu;

26. je pevně přesvědčen, že PRT by se měly soustředit na konkrétní cíle spojené s bezpečností, výcvikem a spoluprací s afghánskou policií a armádou a měly by podporovat vliv ústřední vlády v oblastech, v nichž není zajištěna bezpečnost; zdůrazňuje, že je třeba opětovně definovat úlohu PRT, zejména co se týče jejich koordinace a vzájemné výměny osvědčených postupů; je přesvědčen, že ačkoli jsou bezpečnost a rozvoj v Afghánistánu vzájemně provázány, existuje jasná hranice mezi vojenskou a humanitární činností, která by měla být zachována, a že by se tudíž profesionálové v oblasti bezpečnosti a rozvoje měli soustředit na své silné stránky a odborné znalosti; domnívá se, že je třeba zvýšit počet Afghánců pracujících v PRT a že by místní vlastnictví mělo být co nejvíce prohloubeno;

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1717/2006 ze dne 15. listopadu 2006 o zřízení nástroje stability (Úř. věst. L 327, 24.11.2006, s. 1).

Úterý 8. července 2008

27. důrazně podporuje názor, že v Afghánistánu je nezbytně nutné rozvíjet a posilovat rodící se občanskou společnost a že bude třeba hodně času a úsilí, aby bylo postupně vytvořeno široké povědomí o významu lidských práv, demokracie a základních svobod, především rovného postavení žen a mužů, vzdělání a ochrany menšin; zdůrazňuje, že silná občanská společnost se může rozvíjet jen v politickém prostředí vyznačujícím se stabilními a efektivními institucemi a dobře organizovanými politickými stranami; domnívá se, že s cílem překonat „kulturu násilí“, jež převládá v afghánské společnosti, by mezinárodní dárci měli finančně a technicky podporovat místní projekty zaměřené na dosažení smíru; je přesvědčen, že Evropská unie musí hrát stále větší úlohu v podpoře afghánské občanské společnosti; zdůrazňuje, že je třeba, aby se afghánský parlament a občanská společnost plně podílely na plánování rozvojové spolupráce EU, a zejména na vypracovávání strategických dokumentů pro danou zemi a ročních akčních plánů;

28. je přesvědčen, že posilování afghánské občanské společnosti bude úspěšné jen tehdy, budou-li zde zastoupeny a vyslyšeny všechny etnické a náboženské skupiny, což rovněž zahrnuje spolupráci s tradičními kmenovými vůdci (jak to již činí tzv. „styčný úřad pro kmeny“);

29. zdůrazňuje, že svoboda sdělovacích prostředků je nezbytná pro vytváření demokratické společnosti; je velmi znepokojen rostoucím počtem útoků na novináře a žádá afghánské úřady, aby tyto delikty vážně vyšetřily; vítá práci nezávislých sdělovacích prostředků v Afghánistánu, které v zemi obnovily základy plurality informací po desetiletích neexistence svobody projevu; domnívá se, že svoboda tisku a svoboda projevu jsou základními předpoklady sociálního rozvoje země a vztahů mezi Afghánistánem a Evropskou unií; vyjadřuje své znepokojení nad tím, že prezident Karzái odmítl dne 15. prosince 2007 podepsat návrh zákona o sdělovacích prostředcích poté, co jej schválily obě parlamentní komory; vyzývá prezidenta, aby objasnil status návrhu zákona o sdělovacích prostředcích, a připomíná, že v Dohodě s Afghánistánem se vláda zavázala rozvíjet „nezávislé a pluralitní“ sdělovací prostředky; vyjadřuje své znepokojení nad stavem svobody projevu, která je ohrožena rozsudky proti nezávislým novinářům a tvůrcům blogů, a žádá afghánskou vládu, aby se zavázala, že zaručí účinnou svobodu slova pro všechny své občany, počínaje svobodou internetu;

30. zdůrazňuje význam progresivního zákona o sdělovacích prostředcích pro vytvoření společnosti, která bude více integrující, tolerantnější a demokratičtější a která bude respektovat náboženské a kulturní hodnoty země, aniž by omezovala činnost a nezávislost sdělovacích prostředků pod záminkou národní bezpečnosti nebo náboženství a kultury;

31. vyjadřuje své obavy ohledně fyzické bezpečnosti paní Malalai Joyaové, poslankyně Wolesi džirgy, a žádá afghánské orgány, aby zajistily její ochranu; vyzývá afghánské úřady, aby propustily Latifa Pedrama, zakladatele Afghánské strany národního kongresu, z domácího vězení, zrušily obvinění, jež proti němu byla vznesena, a poskytly záruky jeho bezpečnosti;

32. opakovaně vyzývá afghánské úřady k zavedení moratoria na výkon trestu smrti; vyjadřuje nejvyšší obavy o život Perveze Kambaše a desítek dalších osob, které čelí rozsudku smrti v soudním systému, který prozatím není schopen zajistit spravedlivý soudní proces, a žádá prezidenta Karzáiho, aby jejich rozsudky zmírnil;

33. vítá pokrok, kterého Afghánistán dosáhl při zvyšování zastoupení žen v politice; vyjadřuje solidaritu se všemi ženami v zemi, které bojují o ochranu a podporu svých práv; je i nadále znepokojen velkými rozdíly mezi příjmy mužů a žen, velmi nízkou mírou gramotnosti žen, bezprávním páchaným na základě kulturních zvyklostí, kterým trpí ženy a dívky, jak co se týče přístupu k základním službám, jako je zdravotní péče a vzdělání, ve kterém jim brání jejich rodinní příslušníci i komunity, a chybějících pracovních příležitostí, tak i častého výskytu domácího násilí a diskriminace; zdůrazňuje naléhavou potřebu začlenit do právní a politické reformy opatření, jejichž účelem bude ochrana práv žen; vyzývá Radu a Komisi, aby takovou iniciativu aktivně podporovaly a vyčlenily finanční zdroje na opatření, jako jsou např. aktivní kroky usilující o zvýšení počtu dívek přihlášených do škol a žen přijímaných do učitelského povolání, která přispějí k vytvoření kapacit nutných k ochraně práv žen, dívek a dětí, protože dívky a děti se rovněž stávají oběťmi domácího násilí, sexuálního zneužívání způsobeného kulturními zvyklostmi a vykořisťovatelské práce a obchodování; dále požaduje zvláštní opatření, která by řešila problémy, s nimiž se afghánské ženy potýkají ve zdravotnictví a školství;

Úterý 8. července 2008

34. upozorňuje na skutečnost, že Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky pomohl od března roku 2002 3,69 milionu afghánských uprchlíků k návratu do Afghánistánu, což byla největší operace zajišťování návratu do země v historii tohoto úřadu, ale že i navzdory těmto masovým návratům zůstává přibližně 3,5 milionu registrovaných i neregistrovaných Afghánců stále v Pákistánu a Íránu; vyjadřuje své znepokojení nad poklesem finančních prostředků určených afghánským uprchlíkům a zdůrazňuje, že zachování úspěšného repatričního programu si pravděpodobně vyžádá vyšší náklady, jelikož uprchlíci zůstávající v Pákistánu a Íránu mají méně prostředků a slabší vazby na Afghánistán než ti, kteří se vrátili již dříve; podtrhuje, že bezpečný a dobrovolný návrat afghánských uprchlíků a vysídlených osob by měl zůstat jednou z hlavních priorit Afghánistánu a mezinárodního společenství; vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily množství finančních prostředků na reintegraci uprchlíků;

35. vyslovuje své hluboké znepokojení nad stále se šířícím pěstováním opia a expandujícím obchodem s tímto produktem, což má vážné dopady na politiku a vnitrostátní bezpečnost v Afghánistánu a sousedních zemích; zdůrazňuje, že ekonomika těžící z opia je nadále zdrojem korupce a podryvá veřejné instituce, zejména instituce působící v oblasti bezpečnosti a v soudnictví; jelikož neexistuje žádné přímočaré rychlé řešení a jelikož represivní opatření, jejichž cílem je likvidace této plodiny, nemohou sama o sobě přinést očekávané výsledky, vyzývá mezinárodní společenství v čele s afghánskou vládou, aby vypracovaly dlouhodobou strategii zaměřenou především na celkový rozvoj venkova, včetně vybudování nezbytné infrastruktury a fungujících správních orgánů; vítá posílení dialogu mezi Afghánistánem, Íránem a mezinárodním společenstvím o způsobech omezení výroby a vývozu opia;

36. vyzývá vládu USA, aby upustila od své politiky likvidace plodin, jmenovitě od leteckého rozprašování látky Roundup, která představuje závažná ekologická a zdravotní rizika, neboť útoky na pěstitele máku pouze posílí zášť vůči přítomnosti mezinárodních jednotek;

37. je znepokojen rozsáhlými sociálními a zdravotními problémy způsobenými závislostí na drogách obecně a sociálními a hospodářskými důsledky pro závislé afghánské ženy zvláště; odkazuje na průzkum Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu z roku 2005, podle něž bylo v daném roce v Afghánistánu 920 000 uživatelů drog, z nichž bylo 120 000 žen; zdůrazňuje tvrzení obsažené v tomto průzkumu, že afghánská společnost nevnímá drogovou závislost jako sociální problém, ale jako problém individuální, a řada žen užívá drogy z léčebných důvodů ke zmírnění nebo léčbě řady fyzických a psychických problémů; konstatuje, že i když jsou za pěstování, pašování a užívání drog stanoveny přísné tresty, vláda v Afghánistánu není v současnosti schopná vymáhat dodržování těchto zákonů; naléhavě žádá afghánskou vládu a mezinárodní společenství, aby vypracovaly, financovaly a realizovaly příslušné programy, činnosti a osvětové kampaně zaměřené na drogově závislé ženy a jejich rodiny;

38. podporuje snahy Komise pomoci Afghánistánu a vyzývá Komisi, aby s cílem dosáhnout větší transparentnosti pravidelně hodnotila efektivitu finanční pomoci, kterou poskytuje Evropská unie, zejména příspěvku, který Komise vkládá do svěřeneckých fondů; naléhavě Komisi žádá, aby o výsledcích tohoto hodnocení náležitě informovala Parlament;

39. připomíná iniciativu Evropského parlamentu v rámci rozpočtu pro rok 2008, jež usiluje o podporu budování demokracie spolu s parlamenty třetích zemí, a rozhodl se využít této iniciativy k budování kapacit a k poskytnutí technické pomoci zaměřené na zlepšení schopnosti afghánského parlamentu vydávat zákony a monitorovat výkonnou složku, zejména prostřednictvím podpory zásad právního státu a dodržování lidských práv, zvláště práv žen;

40. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, generálnímu tajemníkovi OSN a generálnímu tajemníkovi NATO a vládám a parlamentům členských států a Islámského státu Afghánistán.